

נישט געמין" [=אני רוצה לתת לך ואתה אינך רוצה ליקח], באם שלקחת הרעשט כמו שציויתך, אז היה עולה בידך לקנות כל הכפר שלו הזה והיה ברשותך לדורי דורות עכדה"ק.

שיחות חיים י"א ע"א וע"ב.

פעם אחת כשעשה ר' יוסף הנ"ל עם האדון שלו קאנטראקט על החלב, על שבעה קאפ' הקב, נפל המחיר על החלב מאוד, והיה ההפסד מגיע לסכום גדול עד שבזמן קצר היה מוכרח לירד מנכסיו, ויתר על זה היה מפחידו העונש מהאדון שהיה יכול לעשות ממנו תל עולם חס ושלוש, ולקיים דברי הקאנטראקט עד גמירא לא היה ביכולתו מחמת שנכסיו לא עלה גם חצי ההפסד, ויעגם עליו נפשו עד נואש, ויסע במרת נפשו לכ"ק מרן זלה"ה ויציע לפניו את המקרה הנורא הזה, ואת העומד לפניו על ככה, ויצו אותו כ"ק מרן זלה"ה להתעכב אצלו עד אחר שבת קודש, ויהי במוצאי שבת קודש אמר לו כ"ק מרן זלה"ה בזה הלשון, "יוס'ל פעררייכער מיר דיא לילקע" [=הדלק לי את הסיגר], ונטל ר' יוסף קש והדליק אותה אצל הנר והקריבה אל הלילקע שיעשן בה כ"ק מרן זלה"ה הלילקע.

כשנשרף הקש אמר לו כ"ק מרן, "יך האב נאך נישט פעררייכערט", ויטול ר' יוסף פעם שנית קש והדליק אותה, וקריבה אל הלילקע, ויקרא אליו כ"ק מרן זלה"ה בקול, "שייגען, פאר וואס פעררייכערסט די מיר נישט די לילקע", אז נטל ר' יוסף מלא ידו קש והדליקם, ועשה להב גדול ועם הלהב הזה היה מעשן הלולקע, אז אמר לו כ"ק מרן זלה"ה, עכשיו תוכל ליסע לביתך, ויפטור ממנו לשלום ונסע לביתו, ויהי כאשר הקריב לבוא להכפר, מצא הולך לנגדו ערל אחד, וישאלהו היש איזה חדשות אצלינו, כי בטוח היה מחמת העובדות הנ"ל, אשר היה לו אצל כ"ק מרן, שבטח יש חדשות, וענה אותו הערל, האינך יודע, שבא אתמול פתאום אש גדול, ונפל על השטאלען [=רפת] של האדון, ונשרף השטאלען עם כל בהמות האדון, ויבהל מאוד על השמועה הזאת מפני שהיה לו בשטאהל של האדון עשרה בהמות שלו.

אמנם כאשר בא לביתו יצאה זוגתו לקראתו ובשרה אותו, שהבהמות שלהם קיים, כי כאשר התחיל האש לפרוץ בהשטאל בא ערל אחד, ודפק אצלה על הדלת ויקרא אותה ומסר לה את כל הבהמות שלהם, גם לא חפץ ליקח ממני על יין שרף בשביל טרחתו, וטרם שנתיישבתי להפציר בו נעלם ממני, וכאשר בא לכ"ק מרן זלה"ה, אמר לו שאותו הערל היה אליהו הנביא עכדה"ק.

שיחות חיים י"א ע"ב-י"ב ע"א.

איש אחד בא לפני כ"ק מרן זלה"ה ממאגלניצא בפתקא בקובלנא שאין לו זרע של קיימא רח"ל, ונשתומם כ"ק מרן זלה"ה כשעה חדא, אחר כך פנה אליו

ואמר לו, שמע בני אספר לך מעשה, הנה בזמן האר"י ז"ל היה גביר אחד אשר לא הלך בדרך ד', והיה לו בת יחידה שהגיעה לפרקה, ויגע למצוא לבתו חתן כמוהו, אשר ג"כ לא ילך בדרכי ד' היינו שיהי' דייטשל, וכמובן יגע ומצא למראות עיניו דייטשל אחד, ויקחהו לחתן לו, אולם מרה היתה טעותו, כי באמת היה דייטשל זה תלמיד חכם גדול וירא שמים, רק שהצנע לכת עם ד' אלוקיו.

לאחר הנישואין ביקש הדייטשל מחותנו הגביר הנ"ל שיתן לו סוס לרכוב עליו וכלב לרוץ לפניו וגם קני רובה, מפני שרצונו לרכוב בכל יום על פאליעוואניע, וכמובן שלא מנע ממנו חותנו תאוות האלה, להגביר הנ"ל היה שני יערות במקומות שונים והיה לו בהם שני קאסירערס, ויהי כאשר הקאסירער בא להיער, ראה, בעומק חשכת היער, סוס קשור באחד האילנות, ויהי לו לפלא, ויט אל היער לראות מה זאת פתאום, עם גודל תמהונו, ראה שהדייטשל חתן הבעל הבית שלו, יושב בתוך המים במקום עלוקות ושאר שרצי המים, ויבן הקאסירער שלא דבר ריק הוא, ויסתר את עצמו תחת אילן עב לראות סופו של דבר, ויראה את הדייטשיל עולה מן המים, בגוף מלא עקיצות מחופים בדם, וקרא הכלב וילקק את דמו מעל גופו, וירא הקאסירער ויבן שהוא צדיק גדול מסתתר בעבדות ד', ונפלה בדעתו לפעול אצלו, שיתן לו ה' בנים כי היה מחוסר בנים ר"ל, ויקרב אל הדייטשל ויאמר לו רואה אני שצדיק גדול אתם ורוצים אתם להסתיר מעשיכם מבני אדם, ורק בזאת אאות לכם מבלי לגלות הדבר לפני העולם באם שתבטיח לי שאוושע בבן זכר, והבטיח לו הדייטשל שיוושע בבן זכר, וכן היה.

לימים פגש אותו הקאסירער השני ויתקנא בו ויאמר אליו כאשר ה' היה בעוזרך ופקד אותך בבנים, תנה גם לי איזה עצה שעל ידה איוושע בזרע של קיימא, כי כמו שיולד לי בן, טרם מלאת אליו שמונה ימים ילך לעולמו רח"ל, ויענהו הקאסירער הראשון, יש לי עצה בעדך ובטח תיוושע על ידה רק בתנאי שלא תשאל אותי כלום רק שתעשה מה שאני מצוה לך, וזאת עשה נחליף מקומנו דהיינו שתלך לשרת על מקומי ואני אלך לשרת בהיער שלך.

כעבור איזה ימים הרגיש במנהג הדייטשל ומעשיו, ויבן את כוונת ידידו שיעץ לו לעבוד בזה היער, וילך אל הדייטשל ויבקשהו להתפלל בעדו שיהיה לו מעתה זרע של קיימא, ויאמר לו הדייטשל הקשית לשאול בני, ויאמר אליו הקאסירער אם לא תתפלל בעדי שיהיה לי זרע של קיימא אז אגלה מעשיך לפני העולם, וישתומם הדייטשל כשעה חדא, ויאמר לו זכור נא בעת שהיית צעיר לימים הלכת עם צעירים כמותך לשוט במים, ואצל הנהר עמד אילן אחד והיה לו כתמונת יד בתחתיתו ויתעורר בך החשק לצחק ולהולל, ולקחת טבעת ושמת על תמונת יד של האילן, ואמרת לו הרי את מקודשת לי וקידשת לך את תמונת היד הלז, ושם היה יושב רוח רעה ואותו הרוח רע רח"ל הורגת את בניך, ויען

לו הקאסירער אמת הדבר אני זוכר, ויאמר לו הדייטשל אני אתן לך גט פיטורין משמי ותיסע לשם לאותו אילן באותו מקום ותניח שם הגט ותאמר בשמי בזה הלשון, שמעון פלאס אמר שתקח הגט ממני, וילך לשם הקאסירער ויעש כן והיה לו ישועה שלימה ע"כ.

ויאמר כ"ק מרן ממאגלניצא להאיש אשר נתן לו הקוויטעל, זכור גם אתה מה שעשית זה שלשה עשרה שנים שלקחת מעות וקדשת בתולה אחת אשר לא ידעת אותה, וזה היה גם כן רוח רעה רח"ל, על כן למען השם תלך עם הקמיע הזאת למקום פלוני ותניח שם, ואז יהיה לך הישועה, ועשה כן האיש ואחר כך היה לו בנים זרע של קיימא.

שיחות חיים י"ב ע"ב-י"ג ע"א.

פעם אחת בראש חודש כאשר ישב כ"ק מרן הקדוש זלה"ה עם החסידים שלו בסעודת ראש חודש, בא איש אחד שנקרא ר' ברוך, נכד הרה"ק רבי מרדכי מקרעמניץ, ולהאיש הזה לא היה בנים, כי היה עקר בטבע, ויושט האיש פתקא לכ"ק מרן זלה"ה בבקשה שהשם יתברך יעזור לו שיהיה לו בנים, ולקח כ"ק מרן זלה"ה את הפתקא ויסתכל בה כשעה חדא, ויפן אל האיש ויאמר לו, שמע בני, אספר לך מעשה נפלאה ולמען השם אם תספר אותה לאחר בל תשנה ממנו אף קוצו של יוד כי המעשה הוא בדרך סוד, וכל המשנה אות אחת מהמעשה הזאת כאילו דילג אות אחת מספר תורה.

מעשה שהיה כך היה, אל הריזינער זלה"ה בא אדם אחד עם מבוקש שיושע בזרע של קיימא, והוא היה עקר בטבע כמו אתה, ויתן לו הריזינער מכתב, ויצו אותו ליקח את המכתב וליסע עמו לפעטערבורג, שמה ילך להסטארשע קוזנעץ רצה לומר הראש של הנפחים, וימסור לו את המכתב ואז יושע בעזרת השם, "נאר אז מען וועט דיר נישט טשעפען", היינו אם לא ישאלו אותך מה תבקש, לא תתן לו את המכתב, וישא האדם את רגליו וילך פעטערבורגה, ויבא אל הסטארשע קוזנעץ, ויהי שם בבית העבודה שלושה ימים, ולא שאלו אותו מה תבקש, ויחכם האדם ושם עצה בנפשו לשבור כלי אחד מכלי המלאכה, למען ירגזו על מעשהו ואז יוכרחו לבוא עמו בדברים, וזאת יהיה הטשעפען אשר ציוה לו הריזענער שלא יתן קודם המכתב, זולת אם "מען וועט איהם טשעפען".

ויעשה כן האדם ולקח שם כלי אחד אשר גם בין המלכים הוא כלי חשוב, וישבור את הכלי הזה, ויפן אליו הראש דהיינו הסטארשע קוזנעץ, ויתן עליו קולו בצעקה בקול עז (בלשון רוסיא) "זשיד טעשא דיעלאל אי טשטא חאטשעש", אז תיכף מסר לו המכתב של הריזינער זלה"ה, ויפתח המכתב וקרא אותו ויאמר להאדם כדברים האלה, "דיא ביסט געהאלפען, נאר זאג ישראלקען, פין מיינעט וועגען אז ער זאל מיר מעהר קיין בריוולעך נישט שיקען" [=כבר נושעת, רק תאמר